

SGK 2026/16 Sayılı Genelgesi Yayımlandı: İlişiksizlik Belgesi (Temiz Kağıdı) Usul ve Esaslarında Yeni Dönem

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Tarih: 27.06.2026

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu Sigorta Primleri Genel Müdürlüğünün 26.06.2026 tarihli ve E-13986510-206.05.02-144194078 sayılı, 2026/16 sayılı Genelgesi

Kısa Cevap

Genelge, yeni bir ilişiksizlik belgesi rejimi kurmuyor; **04.02.2011 tarihli ve 2011/13 sayılı “İlişiksizlik Belgesi” konulu Genelge’yi**, 16.05.2026 tarihli ve 33255 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’e** uyumlu hâle getiriyor. Değişikliğin iki eksenini var: kapsam **“özel bina inşaatı”ndan “özel nitelikteki inşaat işleri”ne** genişletiliyor ve **“ön değerlendirme” yerine “araştırma işlemi”** terimi geçiyor. Bunun yanında ihale konusu işlerde istihkak tutarının bildirilmemesi hâlinde hakediş üzerinden işlem yapılmasına imkân veren yeni paragraflar ekleniyor. Genelge 16 sayfadır ve 2011/13 sayılı Genelge’nin dokuz bölümünde değişiklik yapmaktadır.

Genelgenin Dayanağı ve Yöntemi

Genelge kendi ifadesiyle, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde yapılan düzenlemeler doğrultusunda 2011/13 sayılı Genelge’nin **ilgili bölümlerini değiştirmektedir**. Yani uygulamada başvurulacak metin hâlâ 2011/13 sayılı Genelge’dir; 2026/16 onun üzerine işlenen bir değişiklik genelgesidir. Bu nedenle dosya kapatma ve ilişiksizlik belgesi süreçlerinde iki metnin birlikte okunması gerekir.

Genel açıklamalar bölümünde teyit edilen temel kural şudur: kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından **ihale mevzuatına göre yaptırılan işlerden ve özel nitelikteki inşaat işlerinden** dolayı, bu işleri yapan işveren

tarafından yeterli işçilik bildirilmiş olup olmadığı Kurumca araştırılır. Yeterli işçiliğin bildirilmediği anlaşılırsa, eksik bildirilen işçilik tutarı üzerinden hesaplanan prim tutarı, 5510 sayılı Kanun'un **89'uncu maddesi** gereği hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte **bir ay içinde** ödenmek üzere işverene tebliğ edilir.

İki Terim Değişikliği ve Neden Önemli

1. “Özel bina inşaatı” → “özel nitelikteki inşaat işleri”. Bu değişiklik genelgenin neredeyse her bölümünde tekrarlanıyor: 6'ncı bölümün başlığı **“ÖZEL NİTELİKTEKİ İNŞAAT İŞLERİNDE İLİŞİKSİZLİK BELGESİ”** oldu; 6.11, 7.1, 8.1, 9.11, 9.12, 9.14 ve 10.2 numaralı bentlerdeki “özel bina inşaatı”, “özel nitelikteki bina inşaatı”, “bina inşaatı işyeri” gibi ifadeler “özel nitelikteki inşaat” kalıbına çevrildi. Ayrıca 6.2 numaralı bentteki **“bina maliyeti” ibaresi “inşaat maliyeti”** oldu. Pratik sonuç: araştırma ve ilişiksizlik belgesi süreci artık yalnız bina inşaatlarına değil, özel nitelikteki inşaat işlerinin tamamına açıkça uygulanır.

2. “Ön değerlendirme” → “araştırma işlemi”. 2'nci bölümün başlığı **“ARAŞTIRMA İŞLEMİ VE İLİŞİKSİZLİK BELGESİ VERİLMESİ SÜRECİ”** oldu; 2.5 ve 2.8 numaralı bentlerdeki “ön değerlendirmesi” ve “Ön değerlendirme” ibareleri “araştırma işlemi” ve “Araştırma” şeklinde değiştirildi; 9.14 numaralı bentte de aynı değişiklik yapıldı. Terim değişikliğiyle birlikte bölüme **tanım** eklendi:

Araştırma işlemi; kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan işlerden ve özel nitelikteki inşaat işlerinden dolayı bu işleri yapan işveren tarafından yeterli işçilik bildirilmiş olup olmadığı hususunda, **asgari işçilik oranı üzerinden hesaplanan asgari işçilik tutarı ile Kuruma bildirilmiş olan prime esas kazanç tutarı** dikkate alınarak varsa **fark işçilik tutarının** ve buna bağlı olarak ödenmesi gereken prim tutarının hesaplanması işlemidir.

Bu tanım, işverenin kendi hesabını önceden yapabilmesi bakımından önemlidir: karşılaştırılan iki büyüklük asgari işçilik tutarı ile bildirilen prime esas kazanç toplamıdır.

Bölüm Bölüm Yapılan Değişiklikler

2011/13 sayılı Genelgenin bölümü	Yapılan değişiklik
1) Genel açıklamalar	On birinci paragraf değiştirildi (araştırma, eksik işçilik ve bir ay içinde tebliğ kuralı)
2) Araştırma işlemi ve ilişiksizlik belgesi verilmesi süreci	Bölüm başlığı değişti, birinci paragraf olarak araştırma işlemi tanımı eklendi; 2.1, 2.2.1, 2.2.2, 2.4 ve 2.7 numaralı bentler değiştirildi; 2.5 ve 2.8'de terim değişikliği; 2.9'daki "belirlenen tutarın ödenmemesi" ibaresi metinden çıkarıldı
3) İhale konusu işlerde ilişiksizlik belgesi	3.1'in ilk paragrafından sonra yeni paragraflar eklendi; 3.2'de "sözleşmesinde" ibaresi "sözleşmesinde veya şartnamesinde" oldu
4) İhale konusu işlerin devamlı işyeri sigortalıları ile yapılması	4.3'ün son iki paragrafı değiştirildi
6) Özel nitelikteki inşaat işlerinde ilişiksizlik belgesi	Bölüm başlığı değişti; 6.1'e paragraf eklendi; 6.2'de "bina maliyeti" → "inşaat maliyeti"; 6.6 ve 6.7 değiştirildi; 6.11'de terim değişikliği
7) Hiç tescil edilmemiş veya tescil edilmiş olmakla birlikte hiç bildirimde bulunulmaması	7.1'de terim değişikliği ve son paragraf değiştirildi
8) İşin başlama ve bitiş tarihlerinin tespiti	8.1'in başlığı "Özel nitelikteki inşaat işlerinde işin başlama ve bitiş tarihlerinin tespiti" oldu; 8.2'ye paragraflar eklendi
9) Araştırma ve re'sen yapılacak işlemlerde ortak hükümler	9.3 değiştirildi; 9.11, 9.12, 9.14 ve 9.17'de terim değişiklikleri; 9.19.4 tamamen yeniden yazıldı (kısmi ilişiksizlik belgesi ve hesaplama usulü); 9.23'ün birinci paragrafı değiştirildi, ikinci paragrafı yürürlükten kaldırıldı
10) İlişiksizlik belgesi verilme süreleri	10.2'de "özel bina inşaatı" ibaresi "özel nitelikteki inşaatlardan" oldu

İhale Konusu İşlerde Hakediş Üzerinden İşlem

Genelgenin ihale tarafındaki en pratik eklemesi 3.1 numaralı bende yapılmıştır: **işin geçici kabulü noksansız yapılmakla birlikte işverene ödenmesi gereken toplam istihkak tutarının bildirilmemesi** ve işverence talep edilmesi hâlinde, **işverene ödenen hakediş tutarı üzerinden** işlem yapılmasına imkân tanınmıştır. Böylece ihale makamının istihkak bildirimini yapmaması nedeniyle dosyanın bekleme riski azalmaktadır; ancak bu yol **işverenin talebine** bağlıdır.

İkinci olarak, 3.2 numaralı bentte “sözleşmesinde” ifadesi “sözleşmesinde **veya şartnamesinde**” şeklinde genişletilmiştir. Bu, ihale dokümanının hangi parçasına bakılacağı tartışmasını kapatmaktadır.

Ayrıca 8.2 numaralı bende eklenen paragraflarla iş bitim tarihinin tespiti netleştirilmiştir: **ihale makamı tarafından onaylanmış geçici kabul tutanağında** işe ilişkin eksik veya kusur bulunmadığı belirtilmişse tutanakta belirtilen iş bitim tarihi esas alınır.

Hiç tescil edilmemiş ya da tescil edilmiş olmakla birlikte hiç bildirim yapılmamış işyerlerinde ise, araştırma sonucunda tespit edilen **fark işçilik tutarı iş bitim tarihinin bulunduğu aya mal edilerek** işverene tebliğ edilir. Tebliğ edilen prim ile gecikme cezası ve zammının **ödenmesi, taahhütname verilmesi veya itirazda bulunulmaması** hâlinde borç kesinleşir.

İnşaat, Taahhüt ve Hakediş Birimleri İçin Notlar

- **Terminoloji sözleşme ve dilekçe metinlerine de yansımali.** Kuruma verilen dilekçelerde “özel bina inşaatı” ve “ön değerlendirme” ifadelerini kullanmaya devam etmek işlem hatasına yol açmaz, ancak güncel metinle uyumlu terim kullanmak yazışmayı hızlandırır.
- **Kapsam genişlemesi yeni dosyalar doğurabilir.** Daha önce “bina inşaatı” sayılmadığı düşünülen özel nitelikteki inşaat işleri için de araştırma ve ilişiksizlik belgesi süreci açıkça uygulanır. Devam eden işlerde bu kapsam değerlendirmesinin yeniden yapılması gerekir.
- **Asgari işçilik hesabını önceden yapın.** Araştırma işleminin tanımı, karşılaştırmının asgari işçilik tutarı ile bildirilen prime esas kazanç arasında yapıldığını söylüyor. Dosya kapatmadan önce bu iki büyüklüğün kıyaslanması, fark işçilik ve gecikme yükünü öngörülebilir kılar.
- **İstihkak bildirimi gecikiyorsa talep edin.** Geçici kabulü noksansız yapılmış bir işte ihale makamı toplam istihkak tutarını bildirmemişse, hakediş tutarı üzerinden işlem yapılmasını talep etme imkânı doğmuştur.
- **Tebliğ sonrası üç yol.** Fark işçilik tebliğ edildiğinde ödeme, taahhütname verme veya itiraz seçenekleri vardır; itiraz edilmemesi borcun kesinleşmesi sonucunu doğurur. Bu nedenle tebliğ tarihinin takibi kritiktir.

Sık Sorulan Sorular

2011/13 sayılı Genelge yürürlükten kalktı mı?

Kalkmadı. 2026/16 sayılı Genelge, 2011/13 sayılı Genelge'nin ilgili bölümlerini değiştirmektedir; uygulamada iki metin birlikte okunur.

“Araştırma işlemi” ile “ön değerlendirme” arasında içerik farkı var mı?

Terim değişikliğiyle birlikte bölüme bir tanım eklenmiş ve işlemin asgari işçilik tutarı ile bildirilen prime esas kazancın karşılaştırılmasından oluştuğu açıkça yazılmıştır.

Kapsam neden genişletildi?

Genelge, 16.05.2026 tarihli ve 33255 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği değişikliğine uyum amacıyla çıkarılmıştır; terim ve kapsam değişiklikleri bu uyumun sonucudur.

İhale makamı istihkak tutarını bildirmezse ne olur?

İşin geçici kabulü noksansız yapılmışsa ve işveren talep ederse, işverene ödenen hakediş tutarı üzerinden işlem yapılabilir.

Fark işçilik hangi aya mal edilir?

Hiç tescil edilmemiş veya hiç bildirim yapılmamış işyerlerinde, araştırma sonucunda tespit edilen fark işçilik tutarı iş bitim tarihinin bulunduğu aya mal edilerek tebliğ edilir.

Tebliğ edilen borca itiraz edilmezse ne olur?

Ödeme, taahhütname verilmesi veya itirazda bulunulmaması hâlinde borç kesinleşir.

Resmî Kaynaklar

- Sosyal Güvenlik Kurumu Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü — 26.06.2026 tarihli ve E-13986510-206.05.02-144194078 sayılı, 2026/16 sayılı Genelge (Kurumun kendi sitesinde yayımlanmış bir kopyasına ulaşılamamıştır)
- [5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu \(85'inci madde — asgari işçilik uygulaması; 89'uncu madde — gecikme cezası ve gecikme zammı\)](#)
- [16 Mayıs 2026 tarihli ve 33255 sayılı Resmî Gazete — Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/sgk-2026-16-sayili-genelgesi-yayimlandi-ilisiksizlik-belgesi-temiz-kagidi/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 04:57 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net